

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő 45
Kéziratokat nem adunk vissza.

Fogyasztási szövetkezet felállítása.

— A város és a tisztviselői kör figyelmébe. —

Irta: HALMY GYULA.

Ha élelmes, ügyes ember áll valaminek az élén, annak nem kell irkafirka, erkölcsi prédikáció! Megindul az a maga útján: *hat, alkot, gyarapít* s még a sziklából is jövedelemforrást fakaszt!

Fájdalom! azonban ritka az ilyen emberek száma, mert azt mondják ám erre, hogy könnyű irkálni-irkálni, mert a papiros s a nyomdafesték sokat megtűr, de minden Demoszthenesznél szebben beszél a tett!

Tessék a város, vagy valaminek az élére állni a cikkírónak s megmutatni, hogy *semmiből tud-e valamit* teremteni, mert már a latin megmondta régen, hogy: „ex nihilo, nihil fit!” Semmiből semmi sem lesz!

Már akár lesz valami, akár nem, mi a közügy érdekében egy kaptárba hordjuk a sejtéket s a szorgalmas méhek lassan-lassan majd hordják azt tele édesmézzel, vagyis valósítsák meg e rovat alatt leírt közlemények eszméit, terveit a közügy, a város javára. Termő kegye az idő folyamának habár pihen is, de kifogyni nem szokott; azt hisszük azonban, hogy eltűnik addig egy két emberöltő, míg megjelen az a fejedelmi férfiú, aki a pótdó fényes csillagát a homálynak fogja átadni!..

Most ebben a közleményben a *fogyasztási szövetkezet* felállításáról fogunk egy kissé meditatálni.

Lássuk hát, hogy van-e alapja ennek a jó szándéknak?

A cél az első tekintetre nagyon is vakmerőnek látszik, mert ugyan való-

színű e, hogy az egyszerű fogyasztók, akik nem is értenek a mesterséghez, képesek lennének olcsóbb és jobb kenyeret, vagy kuglófot készíteni mint a pékek, akiknek az a mesterségük?

Nem meghazudtolása volna-e ez a munka megosztás és a csere nagy törvényeinek s nem visszatérés volna-e ez abba a barbár állapotba, amelyben az emberek Robinson módjára kénytelenek volnának vele, hogy minden szükségletüket maguk lássák el a maguk eszközeivel?

Azonban azok a kísérletek, amelyeket számos országban — több mint egy félszázadon át számtalanszor megújítottak, fényes sikereikkel azt bizonyítják, hogy a szövetkezet célja és szándéka *elvitázhatatlanul és tökéletesen megvalósítható!*

Kétségtelen, hogy a szövetkezeti vállalkozás is nehézségekkel jár, mert gyakran nincsen a szövetkezetnek megfelelő képességű embere, vezetésében gyakran nincs meg az annyira szükséges egység, hiányzik a „gazda szeme” s a szövetkezet vezetőjét nem ösztönzi buzgalomra az egyéni nyereség. De viszont, a szövetkezet nem az egyéni vállalkozásnak a megrontója; de nem is segíti elő az üzleti verseny ezer fufangja, a sok család úgy a mértékben, mint a minőségben, a sok reklámformában bujtatott hazugság s az áremelés. A szövetkezetet nem nyomja a helyi piacon a már megszokott „csön-des megegyezés” az árak tekintetében.

Mindezek olyan dolgok, hogy ezek már magukban véve is előnyösek és

kitartósakká teszik a fogyasztási szövetkezeteket.

Egy időben Fogarason is megpróbálták már ezt, de mint minden itt, úgy az is „helytelen alapokra” volt fektetve s egy szép napon csődöt mondott, megbukott az egész!

De ha a város, vagy a tisztviselő-egyesület mint ponderáló s numeráló erkölcsi testület szilárd alapokra fektetnék azt, reuzálna s idővel ez is hozna valamit a város háztartására, mint sok más azok közül a tervek közül, amelyek már napvilágot láttak vezetőcikkeink hasábjain.

Ad vocem tisztviselő egyesület!

Valóban a törekvő, nemes missziókat teljesítő kör, amely a tisztviselők érdekeit védi s küzd, harcol itt a sötét korral, sőt még a végrehajtási novellával is. Ezek most a saját kebelükben hitelszövetkezetet is létesítettek, ahol egy részvény 100 kor. s azt 3 koronás havi részletekben lehet törlesztgetni. Mint halljuk már eddig — pedig rövid ideje még, hogy létezik — máris nyolcezer korona alaptőkével rendelkezik, amely idővel nőttön-nő.

S vajjon mi készítette a tisztviselőket e szövetkezet létesítésére, az indolencia, a lekicsinylés, amelyben a tisztviselők, különösen az új novella miatt részesülnek „a nem hitelképes, garanciát nem nyújtó tisztviselők” saját reputációjuk helyreállítása szempontjából itt 200 korona segélyben is részesülnek kötelezvényre. Helyes, szép dolog ez, mert ezzel az élelmes tétivel a tisztviselőket

Sirolin

Ennek az étvényt és a teledéj, megzúrt, lés a köhögés, vildódot, éjli kezűst.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ezen szántalad tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Képhető orvos rendelésre a gyógyszerár-
sz. — Ára évenként 4— koron.

rehabilitálja a saját tagjait és segélyt, kölcsönt ad neki havi levonások mellett.

Egy ilyen nemes egyesületnél a fogyasztási szövetkezet felállítása csak idő kérdése, mert azt a tisztviselők egyéni reputációjának a megóvása érdekében a saját kebelében fel kell állítania. Állítsa is fel minél előbb!

A fogyasztási szövetkezet jellemző célja, hogy gazdaságosabban szerezhessük be szükségleteinket, azaz: hogy jobban éljünk, már magában véve is elég arra, hogy a fogyasztási szövetkezetet a gazdasági fejlődésben elsőrangú tényezővé tegye s hogy egyre több hive legyen nem csupán a mizera plebszben, hanem a polgári, hivatalnoki s birtokos osztályban is, amely tapasztalhatja azt, hogy míg a jövedelem gyakran csökken, addig a kiadások, a társadalmi szokások és az adó emelkedése következtében egyre szaporodnak.

De a szövetkezeti eszme igazi hivei nem elégednek meg azzal, hogy a szegényebb néposztály életmódját olcsóbbá és ezzel jobba is teszik, hanem egyszerűen a gazdasági átalakulás eszközeit is látjuk a fogyasztási szövetkezetben s nem csupán a kereskedés, hanem a termelés terén s a gazdaság megosztása terén; a termelés terén mert ha az egyéni verseny szervezetére építenék föl a szövetkezeti szervezetet, akkor ez az épület éppen olyan gyenge lenne, mint a már egyszer Fogarason felépített kártya-szövetkezet is volt, mert a szövetkezeti tagok megtartanak maguknak és tetsz-

sük szerint osztanak fel maguk között azt a nyereséget, amelyet elértek.

A szövetkezeti eszmének a hivei új gazdasági rendszert alapítottak ma már, mely éppen úgy örökébe lép a tőkepénzrendszer mai uralmának, mint ahogyan a tőkepénzrendszer felváltotta a családi gazdaság rendszerét.

Ma már azt kívánják a szövetkezeti tagoktól, hogy mondjanak le a szövetkezetből reájuk eső egyéni nyereségről, e nyereségekből alkossanak kollektív tőkét s e tőkét fektessék: *gyárakba, termőföldbe és házakba*, amelyeknek jövedelme természetesen a szövetkezeté volna, úgy, hogy a szövetkezet a hegyről legördített hólabda módjára egyre növekednék, lassanként magába foglalná a termelés eszközeit s ezekkel együtt mind azt a nyereséget és hasznot is, amelyet ma az *egyéni vállalkozás emberei élveznek*. Így azt a hasznot *idővel a város élvezné*.

A fogyasztó szempontjából kell gazdasági politikát csinálni.

A szövetkezeti program igen egyszerű: *a fogyasztóközönség helyzetének a javítása!*

Vannak bizonyára köztünk olyanok, akik ezzel szemben azt állítják, hogy a termelő, gazdasági tekintetben hasznosabb s erkölcsi tekintetben sokkal nemesebb, mint a fogyasztó s hogy éppen ezért igazságtalanságot cselekszünk, ha a termelőt fölládozzuk a fogyasztónak. Erre vonatkozólag nekünk csak az a feleletünk, hogy a termelőt nem kell fölládozni a fogyasztónak, csak azt kívánjuk, hogy mindenki az őt megillető helyet

foglalja el, mert bizonyos, hogy a termelő csak a fogyasztóért van — a pék, csak azokért van, akik éhesek — és nem a fogyasztó a termelőért. Ezt az igazságot a mai gazdasági rendszerben meghamisítják s éppen ezt az igazságot állítja helyre a fogyasztási szövetkezet.

Fő dolog az, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek *gazdasági jellegük* legyen mégpedig:

1. Az árut a kicsinyben való kereskedés árán, azaz a helyi piac árfolyamán kell átadni.

2. A nyereséget vissza kell téríteni a szövetkezet tagjainak a vásárlások arányában.

3. Minden részvényesnek csak egy szavazata lehet.

4. Mindent csak készpénzért adjon el. A következő fogyasztási szövetkezetek fordulnak elő: a szatócs, kenyér, hus, vendéglő, gyógyszerár, lakás, bank és biztosítás szövetkezetek.

Lássuk már most, hogy mire jó a fogyasztási szövetkezet?

1. *Olcsóbban élhetünk.*

Vannak szövetkezetek, amelyek ezzel az egyetlen egy céllal is beérik s megfelelnek a szövetkezetnek többi nagy és magasztos céljáról. Ez az egy cél is már igen fontos.

2. *A jövedelem szaporítása.* Nem olcsó árakra törekszik sok szövetkezet, hanem a helyi piac árain adják el a portékákat s az elért nyereséget az üzleti év végén fölosztják a tagok között vásárlásaiknak arányában, vagy ha a város alapítja ezt a szövetkezetet, hát

T Á R C A.

ÖREG FÉRJ.

Miklós bátyánk pipára gyujt
S megpödri fekete bajszát:
„Öcsém! azt mondom, egy kisé
Tárad jobban ki már a szád!
Tibennetek tűz sosem volt
S tán megaludt a vér is...
Én nagyapád lehetnék már,
De ifjabb vagyok mégis.
Ha egy szép asszony rád tekint,
Szemed bambán ne süsd le!
Én még ma is megpróbálom,
S azt mondom, — menykő üsse! —
Nem volt asszony, kire ha én
Fenni kezdtem már fogam:
Sorsát kikerülhetne vón,
Fő a döntő roham.
... Mi tudunk élni! tudunk ám,
Ti elpuhultok, maflák!
Mi elszerettük volna tán
Az ég legszebb angyalát.
De ismerem is teljesen,
Engem egy is meg nem csal,
El nem forgatja a fejem,
Szokott fufangjaival.
Legszebb asszony a mai nőm,
De hű is, azt már mondom;
As én eszemem tul nem jár

Akarmiféle módon . . .“

S Miklós bátyánk beszélne még,
De ránk nyit élet párja
És ifju hévvel az öreg
A kebelére zárja.
S az asszonynak, mig rásimul,
Felém int három ujja,
Jelezve, hogy feljön hozzám
Holnap háromkor újra.

Gagyti Jenő.

Az amerikai utam vége.

— Gibraltártól Triesztig. —

— A „Fogaras és Vidéke“ eredeti tárcája. —

Irta: Vértel Károly.

(Folytatás és vége.)

Denk kormánybiztos gyakorlat kedvéért, de hogy maga is meggyőződjék a közbiztonságról a hajón, vész jelet adat. Minden mentő csónak előtt 50 másodperc alatt 6 legény állt sorban, készen a mentésre. Szakácsok, kukták fehér sapkában és kötényvel, a matrózok szutykosan, piszkosan. Szinek ellentéte fehérben és feketében. A pincérek le-föl szaladtak a lépcsőkön.

Egy barázdabillegető került a hajóra. Nem hessegeti senki, mégis száll ide, száll oda, tetőszélekre, azután pihent szárnyán tü-neményszerűen suhant el. Nem látunk benne vést jósló madarat, de megsajnáljuk, mikor kerül haza szegényke. A fecskéről halljuk, hogy percnként 3355 méternyi sebességgel

repül, legalább így számította ezt ki egy antwerpeni kíváncsi baromfityénész. Rólad billegő kis madár, aki nem tudom én miféle barázdáról tévedtél ide, nem tudjuk, milyen gyorsan vagy képes légi utadat megtenni.

Az Aetna tűzhányó hegy hóval van borítva, a tél rejtőzködik szakálás ormán. A hegy, fehér palástjában, a levegő átlátszó képességében messzire, fél napig látszik. Nem morgott, nem füstölt, a földalatti erők nem mozdultak benne, nem működött, mintha kihűlt tölcser volna, pedig nem, nem az. Időnként kitör a vulkán, ömlik a láva. Az Etna-láva 960 fok melegben olvad meg.*) A föld titkos erői hol itt, hol ott, de mindig nyugtalankodnak, de azért „a természet változataiban egy parány se semmisül meg, sem pedig új nem származik,“ mondja Lavoisier. Ezt a mi költőnk, Dömötör Pál, költőileg még szebben fejezi ki így:

„Csillag kihuny, de még se vesz el,
Virág lehull, de újra diszszel
Virág majd a rög.“

Az Ottrantói-szorosba érünk szép este. Vörösség az égajlon. Csacsogó természet, Crnagoracné asszony, ki az egész uton — mondanom sem kell — rengeteg sokat klatyolt, nyomban előállt a verssel:

Rosso di sera,
Bell tempo si spera.

*) Dufour-kova hőmérője 1200 Celsius fokot áll ki.

akkor az elért nyereség befolyik a város kasszájába.

3. **Megtakarítás.** Mit csinál a szövetkezeti tag a nyereséggel? Ha van adóssága, hát azt kifizeti belőle, vagy valami hasznos dolgot vásárol. Ha pedig a szövetkezeti tag oly szerencsés, hogy nincsenek rendkívüli kiadásai, akkor a nyereséget megtakaríthatja. Ez az igazi megtakarítás, mert nem jár semmi önmegtartóztatással vagy miatta nem kell lemondani az embernek semmiféle kényelméről.

Olyan ez, mint a kör négyszögűsítése: megtakarítás — kiadások útján, mert a megtakarítás valóban csak kiadások (a szövetkezet boltjában való vásárlás) útján vált lehetségessé.

4. **Önzetlen célok.** (Oktatás, segélynyújtás, propaganda, politika.) pl. 1. Betegség esetén a szövetkezeti tagnak ingyen kenyeret adnak hat héten át.

2. Betegség esetén ingyen orvost, ingyen gyógyszert adnak hat hónapon át.

3. Nyugdíjat biztosítanak a szövetkezeti tagnak hatvan éves korára, ha legalább husz évig volt tagja a szövetkezetnek.

4. Ha keresztelő van a háznál ajándékot kap a szövetkezettől.

5. Ha meghal a szövetkezeti tag, koporsót a szövetkezet vesz neki.

6. A tag takarékbetétei után a szövetkezet nagyobb kamatot fizet.

A fenti pontok természetesen már olyan szövetkezeteknél fordulnak elő, amelyek évek hosszú során át megerősödtek s meglehetősen tartalékalappal ren-

delkeznek. Kezdetben semmi sem bír olyan vagy horderővel, mint ahogyan azt sok ember elgondolja, mondván: „add meg uram Isten, de mindjárt!”

Igaz az: „Parva scintilla magnas excitat flammam!” A kis szikra nagy lángokat gerjeszt! Nagy körvonalakban ime a fogyasztási szövetkezet rövid ismertetése!

Ha felállítják is valamikor ezt a fogyasztási szövetkezetet Fogarason, nagyon természetesen mint minden, ugy ez is a kezdet nehézségeivel fog küzdeni, de kitartás és türelem kell mindenhez. Az emberben ez a két nemes tulajdonság acélozza meg a megvalósult terveket, eszméket. Ezeknek hiányával minden elpusztul.

Meditáljanak tehát a fent jelzettek a fogyasztási szövetkezet felállításán Fogarason a fent leirt alapon; bizonyára reuzálni fog az s nem lesz halvaszületett idea, mint a multban volt, amely akkor nem volt szilárd, komoly alapokra fektetve.

Titkári jelentés

A Fogarasi Kaszinó 1908. évről.

Méltóságos Elnök ur!

Tisztelt közgyűlés!

Alapszabályaink 318 §-a kötelességemmé teszi, hogy beszámoljak kaszinónk 1908. évi működéséről és ama jelentősebb mozzanatokról, kimagaslóbb eseményekről, a melyek kaszinónk belső életében a lefolyt év alatt előfordultak.

Fájdalom, de mint minden évben, ugy a jelenben is jelentésemet egy szomorú kötelesség teljesítésével kell megkezdenem. E

lyiesen: sóbafőtt, a bécsi szelet, rántott csirke.

Fiakkerre*) ülök és az ismert várost bejárom.

Az Amerikából hozott emléktárgyaimért vámmal keményen megsarcoltak, különösen sokat fizettettek a barátaim számára hozott szivarért, dohányért.

Este vasuton át mentem Fiuméba, melyről Kossuth mondja: „Fiume Magyarország egyik kapuja, melyen át a nagy nyugatnak kereskedelmi élete a maga gazdaságával népünknek boldogságot és jólétet hozva bevonulhat.” Fiume rév városunkból haza, a Kárpátok ölében pihenő szép Magyarországra. Az éjjeli vonattal mentem az itthon való békességbe.

Pénteken indultam, pénteken érkeztem, előítéletmentes, a Gondviselés intező kezének a vezetése mellett jártam Isten szabad világában, szerencsésen jártam-keltem és sokat láttam. Az emlékek, emlékezetemben fel-felvillannak.

Utazásom végeszakadt. Gyorsan ment a vég, mint a miként szokott lenni földi vándorlásunkban az élet.

*) Fiakrius, franciásan Fiacre, IV. Jenő skót király fia. (VII. század) szent volt, augusztus 30-án ünnepeli az egyház. Lemondván a trónról Franciaországba ment remetéskedni. Zarándokló hely lett a sirja. Sauvage Miklós volt az első, aki kocsikat tartott bérbe, vállalatának védszentjeül szt. Fiacre-t választotta s a szentnek a képét a kocsikra festette. Fiacre lett azután a bérkocsi neve.

szomorú kötelesség, elhunyt tagjainkról való megemlékezés. Két halottunk volt a lefolyt évben. Két közkeletű dől ki kaszinónknak. Nem vittek kaszinónk életében vezető szerepet, de csendes szemlélői voltak annak s minden napos megjelenésükkel azt látszottak beigazolni, hogy kaszinónkat szerették. Ganea János és Schul József volt e két elhunyt tag, kik másfél évtizeden át voltak kaszinónknak rendkívüli tagjai.

Legyen emlékezetük áldott!

A statisztikaszereű száraz tények felsorolására térek ezután át és ennek során tisztelettel jelentem, hogy kaszinónk az 1908. év folyamán öt rendes választmányi és két rendes közgyűlést tartott. A két rendes közgyűlésen március hó 8-án és december hó 20-án az alapszabályok 30-ik szakaszában előirt és hatáskörébe utalt adminisztratív és gazdasági ügyeket intézte el és a választmány kiegészítése céljából március hó 8-iki ülésén az eltávózott Váro Bényi választmányi tag helyébe Riszdorfer Lászlót választotta meg, míg a decemberi ülésen a választmány kisorsolt 6 tagját újólag megválasztotta.

E helyen tisztelettel vagyok bátor javasolni, hogy a közgyűlés Váro Bényinek, ki kaszinónknak 25 éven át rendes tagja, sok időn át érdemes titkára s másfél évtizeden keresztül munkás választmányi tagja volt, szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet és arról öt jegyzőkönyvi kivonatban értesítse.

A választmány határozatai közül fel- említem a november hó 29-iki ülés azon határozatát, amelyben kimondotta, hogy kaszinónk mint előfizető a létesítendő telefon hálózatba lép.

Ugyancsak a november 29-iki választmányi ülés határozatából kifolyólag lett életbe léptetve az új kártya díjszabás. E kártya díjszabás a réginél csakis egy néhány fillérrel magasabb a életbe lépését indokoltá tette az a körülmény, hogy a kártyák és a kártyázáshoz szükséges szerek beszerzési költsége emelkedett. Eme beszerzési költség emelkedésének oka pusztán az volt, hogy kaszinónk kártyázó tagjainak igényeit az eddig használt játékkártyák nem elégítették ki és így finomabb és egyuttal drágább játék kártyák beszerzése vált szükségessé. Eme emelése a kártya díjnak a kártyázó tagok egy részénél némi visszatetszést szült s kifakadások is hallatszottak a választmány ezen intézkedése ellen, azonban a kifakadások és szemrehányások jogosulatlanok, mert a választmányt határozata meghozatalánál a kaszinó érdeke vezette csupán, s nem szabad feledni azt sem, hogy jobb, finomabb és így drágább játékkártyák beszerzésére és így drágább játékdíjak emelésére az indítvány éppen a kártyázó tagok részéről tétetett.

Legyen szabad e helyen megjegyeznem, hogy e kicsinyes dolog nem érdemes arra, hogy a kaszinó tagjai közötti eddigi egyetértést megbontsa, az eddigi meleg érdeklődést meglazítsa. Kaszinónk tagjainak feltétlenül be kell látniok, hogy ha a kaszinótól magasabb és finomabb igényeik kielégítését követelik, a dozatokat is szükséges hozniok és annak meghozatalától vissza rettenniok akkor, a mikor az oly csakély mint a milyet az új kártya díjszabás követel, — nem szabad.

Kaszinónk vagyoni állapotát illetőleg jelenthetem, miszerint a bevétel 5784 kor. 63 fill., a kiadás 4218 kor. 16 fill. volt és így az év végén 1566 kor. 47 fill. pénztári maradvány mutatkozik, melyet az 1907. évi

Rosso ala matina,

Pioggia é vicina.

Tehát jó időnk lesz! Hozzáteszem, nyári meleg van, könnyű szövetcipőben járunk, amint azonban éjszakra fordultunk, bágyadt a napsugár, fokról-fokra szállott le a hőmérő, előkerült az őszi ruha, utána a téli. Hűvösre vált a lég. Erőlködött a bőre. A csapdosó szél, nagy lehellettel járt.

Pólat nem látjuk, fénytelen az éjszaka. Elpihentek a sirályok. A parti világító-torony fénye, megismételte percenként a körforgását. Olykor-olykor néhány csillag éber szeme csillan ki az éjszakából, de azután eltakar mindent szem elől a gomolygó őszi köd, mire következett a mindinkább sötétlő őszi éjszakának zugó vihara. Nápoly óta jóval gyorsabban haladunk, mert már csak 400-an vagyunk, alig látszik élet a nagy hajó területen. Mindenki csomagol, készülődik, szedi össze tárgyait s 21 napig szünetlenül tartó tengeri nehéz ut után, végrehalárára, hajónk járása, gőzlelegzése meglassúdva, hörgése, szuszogása eláll és szerencsésen partot értünk Triesznél.

Feltűnik, a fák nedves ágai itt már milyen kopaszok, lombtalanok s az emberek milyen vastagon öltöznek, reggel ködkürtök bugtak már a hajókról.

Az izetlen, angolos kemény étkek után, a trieszti vendéglőben, középeurópai kényelemben, jól ízlett a leves, marha hus, erdő-

1861 kor. 15 fill. pénztári maradvánnyal egybevetve annál 205 kor. 32 fillérral kedvezőbb, azonban ezen feleslegből fedezendő az ujonnan beszerzett villany lámpák mintegy 350 kor. költsége.

Könyvtárunk állománya az év elején 144 drb könyv volt. Az év folyamán beszerezettek Eötvös Károly művei 20 kötetben, 120 kor. értékben és így az év végén volt könyvtárunk állománya 164 drb. kötet.

Kaszinónk olvasó közönségének rendelkezésére állott 8 fővárosi magyar, 1 fővárosi német, 1 bécsi német politikai napi lap, 4 vidéki magyar, 1 román politikai napilap, 1 helybeli magyar hetilap, 3 magyar, 1 német élclap, 4 magyar, 1 német szépirodalmi lap, 1 havi folyóirat, összesen 26 lap és folyóirat. Ezekon kívül kaszinónk mint az „Urania Magyar Tudományos Egyesület”, a királyi Magyar Természet-tudományi Társulat, valamint az „Erdélyi Kárpát Egyesület” tagja, három egyesületnek havonként megjelenő füzeteit, illetve közlönyeit is az olvasó szoba közönségének rendelkezésére bocsátotta, valamint az adományképen átengedett „Budapesti Közlöny” hivatalos lapot és az „Állam tisztviselők lapját” is.

Kaszinónknak az 1908. év elején volt 149 tagja és pedig 88 rendes, 36 rendkívüli és 25 katonai tiszti tag.

Az 1908. év folyamán belépett 17 rendes, 5 rendkívüli tag. Eltávozott 11 rendes, 5 rendkívüli, elhalt 2 rendkívüli tag és így a tagok száma az év végén 94 rendes, 33 rendkívüli, 25 katonatiszti, tehát összesen 152 tag.

Ami kaszinónk látogatását illeti, tisztelettel jelenthetem, hogy a multhoz viszonyítva hanyatlott, s nem örvendett oly látogatottságnak, mint az azelőtti években. Ennek okát azonban nem a tagok érdeklődésének hiányában, nem a rideg közönyben keresem, hanem annak a rendkívül rossz egészségügyi viszonyoknak tulajdonítom, amely jellegét a lefolyt évre reányomta, s amely ragályos betegségeivel városunk közönségét csaknem rémületbe ejtette.

E ragályos betegségek a tavaszi és téli idényben uralkodtak, tehát éppen oly időszakban, amely a tulajdonképpeni kaszinó életideje.

E kellemetlen járványok voltak okozói annak is, hogy a társas összejövetelek és vacsorák szüneteltek, s csupán szilveszter estéjén rendeztünk egy igen sikerült, kedélyes teaestélyt.

Kaszinónk 1908. évi működéséről e szerény jelentés keretében voltam bátor beszámolni, s midőn annak gyarlóságáért a tekintetes közgyűlés szives elnézésért esedezem és annak kegyes tudomásul vételét kérem, befejezem azt azon őszinte óhajom kíséretében, hogy kaszinónk, — tagjainak békés egyetértése, önzetlen barátsága, meleg összetartása és nemes lelkesedése mellett, szeretett elnökünk vezetése alatt sokáig virágozzék.

Fogaras, 1909. január 31-én.

Zankó Emil,
titkár.

Értesítés.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásiügyi miniszter ur 1908. évi november hó 20-án kelt 126.144. sz. rendeletével a fogarasi állami polgári leányiskolával kapcsolatosan felállítandó női kézimunka tanfolyamra

engedélyt adván erre vonatkozólag a következőben értesitem a t. szülőket és érdeklődőket:

1. A tanfolyam gyakorlatias irányban lesz szervezve, úgy hogy a növendékek a felső és fehér ruha szabást és varrást, műhímzést stb. stb. tökéletesen megtanulják. Nem szorul bizonyításra, hogy e tanfolyam nemcsak nevelési szempontból, hanem a gyakorlati kiképzés értékét is tekintve, nagyon magasan áll a „varrodák” fölött.

2. A tanfolyam 2, esetleg 3 évre terjed heti 20—24 gyakorlati és 6—7 elméleti órával.

3. A tanfolyamra oly leányok vétetnek fel, kik a polgári iskola IV. osztályát elvégezték, de felvehetők az elemi iskola VI. és a polgári iskola II. osztályát végzett növendékek is.

4. Az I. évfolyam növendékei tetszés szerint iratkozhatnak be a varró, vagy hímző csoportba, de évközben nem léphetnek át egyik csoportból a másikba.

5. A magatartásra csekély eltéréssel az iskolában fennálló rendszabályok az irányadók, melyeket a jelentkezők szülőinek is el kell fogadniuk és betartaniuk.

6. A rendes iskolalátogatás a női kézimunka tanfolyam növendékeire is szigorúan kötelező és a mulasztást írásban kell igazolniuk.

7. A növendékek az év végén bizonyítványt nyernek.

8. Az évi tandíj ugyanannyi mint a polgári iskolában (helybelieknek is 10 kor) Tandíjmentesség és minden egyéb névze a polgári iskola szabályai irányadók.

9. A tanítás folyó évi szeptember havában kezdődik.

10. A felvétel folyó évi március hó 31-éig bezárólag történik.

Megjegyzés. A tanfolyam csak abban az esetben létesíthető, ha elegendő számú állandó növendéke lesz, s ezen esetben a nagyméltóságú miniszter ur teljes felszerelésről valamint külön ipar-tanítónőről illetve művezetőnőről is gondoskodik. Komolyan figyelmeztetem ennél fogva a beiratkozni szándékozókat, fontolják meg, vállalkoznak-e a tanfolyam lelkiismeretes, szorgalmas látogatására s csak akkor jelentkezzenek, ha erre elég kitaratást éreznek magukban.

Fogaras, 1909. évi március hó 1-én,
Az igazgatóság.

H I R E K.

Letört virágok.

Fogaras társadalmát rövid idő lefolyása alatt súlyos csapások érték, amelyek intő példa gyanánt szolgálhatnak sokaknak az egészség ápolására s az élet becsére vonatkozólag.

Most is két gyászjelentés fekszik asztalunkon, amelyekről rövid nekrológokat szárazon nem írhatunk.

Ha az élet érdekében a halál fejszecsapása következtében két életerős tölgy dől ki, a zuhanás sulya alatt megrendül az egész társadalom, megszánja, de sztoikus nyugalommal megy tovább szemlesítve a nehézon, mondván: az életküzdelemnek halál a vége, de mikor két virágot tör le a kegyetlen, zord kaszás, feljajdulunk s méltatlankodásunknak adva kifejezést, önkéntelenül is azt kérdezzük: mért tetted ezt?

Az egyik virágszál Berger Ella szül. Löbel, közös százados forrón szeretett hitvese, aki a mult hó 26-án férje irtóztató fájdalmára 28 éves korában kiadta drága lelkét, mély gyászba borítva férjét s kikorú árvákat hagyva maga után. Temetése 28-án vasárnap ment végbe óriási részvét mellett katona zene kíséretével.

A másik letört virágszál a földre szállott angyal, a kedves, örökéletet ígérő woldorfi dr. Benedek Arthurné, szül. Gregus Ila, aki még halála előtt egy héttel vígan korcsolyázott, aközben szerzvéen a kinos bajt, amely életét kioltotta. Mindössze 26 éves volt, 8 éves ház. Aranyos, jó kedélyű, kedves, művelt lelkületű fiatal urnő, akit mindenki tisztelt, szeretett és becsült Fogarason. A társaság, a mulatságok lelke, fénypontja volt, de emellett példás anyja és boldogító feleség. Négy árvát hagyott maga után. Temetése e hó 3-án délután 4 órakor ment végbe szintén óriási részvét mellett, főmérdek virággal borítva. A megrendítő esettel gyászba borítván férjét, vármegyénk főjegyzőjét s az előkelő széles rokonságot, Szivettépő látvány volt a mély bánatban megtört férj és az egyetlen gyermekét sirató anyja fájdalma.

Midőn a letört virágszálát, a viruló életet átadták a kapzsi földnek, az elmulás, az enyészet gyászos birodalmának, a sirnál, a végponton egyetlen szem sem maradt szárazon, mindenki sirt, zokogott, zugolódott s vádolta az ellenáthatatlan, a megmásíthatatlan végzetet. Ezek után méltán kérdezhetjük:

Élet, élet oh mi vagy te?
Egy örök talány nekünk!
Melyet, míg velünk kezét fogsz
Soha meg nem fejthetünk!

Ti, letört kedves virágszálak, kik elváltakatólunk az élet tavaszán, nyugodjatok békében, csendesben, minket pedig, kik még hátra vagyunk, de előbb-utóbb szintén oda jutunk, vigasztaljon meg a drága hamvakból párhét múlva előbujó kis kék ibolya, amely mintha az ismért kedves, kék szemek pillantásával intene felénk: „emlékezet, remény, viszontlátás,” mert:

Elmulandó földi résszel
A szeretet nem enyész el,
Bár halottnak látszik is él
S e földről a menybe kísér!”

H. Gy.

— Személyi hír. Széll József vármegyénk főispánja f. hó 6-án Budapestről — hol huzamosabb ideig időzött — hazaérkezett.

— Áthelyezés. A vallás és közoktatásiügyi m. kir. miniszter Papp János pancsovai áll. főgimn. r. tanárt saját kérelmére a fogarasi áll. főgimnáziumhoz helyezte át. Az ujonnan áthelyezett tanár fogarasi állását csak szeptember 1-én foglalja el. Ime ez is igazolja, hogy milyen tanárjárásnak van kitéve intézetünk, folytonosan változnak itt a tanerők, a régi gárda emberei közül már csak: Reider Béla, Albert János, Vodráska Vencel és Halmy Gyula vannak itt, a többiek mind új emberek.

— Művész hangverseny. Lapunk zárta-kor kezdődik Vásárhelyi Tessa operaénekesnő magas nivón álló hangversenye Réser Adolfné és Gergely Miksa közreműködésével, melyről jövő számunkban hozunk részletes tudósítást.

— Szabad liceum. Február 27-én Afrikáról tartott szabad előadást Krebsz Ernő nagyon szépen. 23-án vasárnap pedig a messinai földrengésről vetített képekkel volt előadás, szintén Krebsz Ernőtől, amiről azonban sajnos, kevesen voltak értesülve a közönség köréből. Tegnap, e hó 6-án Babits Mihály

a neves fiatal poéta olvasta fel érdekes és értékes munkáját Sekspir jellemeiről, amelyet lapunk jövő számában közölni fogunk. Jövő szombaton Löventritt Andor a zernesti Celluloze gyár vegyész-mérnöke tart a papírral értekezést. Reméljük, hogy ezen utolsó előadásra az idegen szereplővel szemben a szokásos közönyösség meg fog törni.

— **A fősorozás.** Fogarason a fősorozást f. évi április 17-én tartják meg a városházán. Ezuton hívjuk fel a figyelmét minpazoknak, akiket ez illet, hogy elmulasztás esetén valami büntetés vagy kellemetlenség ne származzék belőle.

— **A fogarasi tisztviselőegyesület közgyűlése.** Ez az életre való tisztviselő egyesület m. hó 28-án délelőtt tartotta meg közgyűlését, melynek két fontos, kiemelkedő pontja volt. Az egyik az, hogy 100 koronás részvényeket bocsátottak ki, amelyet havi 3 koronás részletekben lehet törleszteni az adóhivatalnál. A másik pedig, hogy a tisztviselő kar a szövetkezetben a köv. Igazgatósági tagokká választottak: Szabó Elemér kir. tanfelügyelő, Héjas Pál, dr. Kertész Endre, Booskor Ádám, Belba Szilárd. Felügyelő bizottsági tagok: Albert János, Gergely János, Ürmösy János, Bodnár József, Katona Márton. Az egyesület magasztos missziójával és fontosságával vezetőikünk keretében foglalkozunk.

— **Letartóztatott zugiró.** A rendőrség Reich Károly nevű zugirót a helybeli járásbíró utasítása folytán f. hó 5-én délután letartóztatta. Reich legújabbán is zugirászat miatt 80 koronáig volt büntetve, s följelentés folytán a hatóság meg is idézte, de ő nem jelent meg, így a törvénynek ellene szegülvén, most letartóztatták. Reich soha sem szeretett nyilvános irodákban irnokoskodni, dolgozni, mert így a szegény népet jobban fejlette. Figyelmeztetjük ezuttal különösen a tanulatlanabb népet, hogy az ilyen zugiróktól ezután szigorúan őrizkedjék, mert az ilyennek a munkája még egyszer annyiba kerül s nem is olyan jó, mint a szakértőké, vagy ha ügyvédhez fordul.

— **A dragusi hősök.** Mult számunkban már megirtuk, hogy Salamon Leo dragosi jegyzőt oda való lakosok megtámadták dolgozó szobájában. Most már a hősök nevét is megtudtuk, kik a következők: Fogaras János, Guscilla Vazul, Rogozea Dénes, Rogozea Zacharie. A fő hős volt közöttük Rogozea Dénes, aki provokáló hangon követelte a jegyzőtől, hogy az ő ügyében gyorsan járjon el, amit a jegyző kihívó modorrát kitógásolva megtagadott s azért Rogozea késsel megsebesítette. Rogozea társai pedig fenyegető álláspontot foglaltak el a jegyzővel szemben. Salamon Leo a fenti hősök ellen a brassói kir. törvényszéknél feljelentést tett hatóság elleni erőszak büntette miatt, s így a delikvensek elveszik méltó jutalmukat.

— **Hír a postáról.** Fogarason ünnep- és vasárnapokon délelőtt 8 órától 11 óráig mindenféle küldemény feladható, délután 2 órától 3 óráig csak táviratok és este 7-től 7-ig a fiokbérlek az újságokat átvehetik.

— **Felügyeleti látogatás.** Adámy Gyula budapesti VII. külső kerületi állami főgimnáziumi torna tanár f. évre a fogarasi állami főgimnáziumhoz van kiküldve, hogy a középiskolai testgyakorlást tanulmányozza.

— **Kert, szőlő, stb. birtokosok és fák tulajdonosai figyelmébe.** A m. kir. földmive-

lésügyi miniszter ur 24000/VI—3. sz. alatt szigorú körrendeletet adott ki, mely szerint a *kártékony hernyók és vértetűk* irtásának elvégzésére határidőül az egész vármegye területére március hó 31 ikét tűzi ki, mely időpontig aki az irtást elmulasztja, az 1894. évi XII. t.-c. 95. §. k) pontja értelmében kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog bünteteni és az irtás a mulasztó fél költségén fog napszámokkal végeztetni. Ezen szigorúan végrehajtható miniszteri körrendelet alapján felhívom az érdekelteket, hogy a szükséges irtásokat a legszigorubbán s pontosan hajtsák végre a kitűzött határnapig, nehogy a megtorló intézkedések foganatosítása váljék szükségessé. Fogaras, 1909. évi március 6-án Kiss Árpád rend. kapitány.

— **Értesítés.** Van szerencsém Fogaras és környékének nagyrabecsült közönségét értesíteni, hogy 3 heti külföldi tanulmányutamról visszatérve, fogtechnikai műtermet a legmodernebb és legművésziesebb munkák kivételére berendeztem. Készítek: aranybetöméseket, (Inlay) porcellánbetöméseket, szájpaddás nélküli műfogakat (bridge work), aranyhidmunkákat, richmondkoronákat aranykoronákat, csapfogakat, stb. stb. a leglelkiesmeretesebben. Kérem az i. t. nagyközönséget, hogy eddig is irányomban tanusított bizalmát továbbra is fentartani kegyeskedjék. Fleischmann H. fogtechnikus.

— **Garoiu ellenségei.** A Garoiu-féle gyilkossági kísérletről lapunk egyik számában már megemlékeztünk részletesen, most arról értesítenek bennünket, hogy a gyilkossági kísérlet után másnap elfogták a csendőrök a tetteseket Zacharie Brán és Joan Sperhez zernesti oláhok szrmélyében. A vizsgálat ez ügyben folyik.

— **Nyilvános köszönet.** A zernesti ifjúsági egyesület által február hó 20-án rendezett tárcosztélyhez anyagilag a következők járultak hozzá: Láng E., Jaczkó L., 10—10 kor., Bonim 8 kor., Özv. Cateanné, Czampa G., Tuzson Gy., Dr. György L., Thomandel Gy., Proszig A., Bonim F., Bloos F., Tóksés B., Bayer K., Götz A., Szatmari M., N. N., Szatmari N., 5—5 kor., Recker I-né, Bindor R., Wessten H., Hatvany K., Kiss J., N. N., Daradies E., Pakó E., Teutschné, Köpe I., Broser E., Janesi Ggy., Kanta K., 4—4 kor., Dán esperes, Dr. Hoadrea H., Voda J., Sperchez M., Runcan Gy., Nastea Gy., 3—3 kor., Kovács K., Pfaff K., Kosztur K., Ziegler J., Bude M., Sperchez J., Eder J., Dan P., Popica N., Comsia J. J., Metián B., Pana N., Lyubinkovics Ené, Bodó, Fülöp, Tellmann L., Boes J., Sckneider R., Feleki, Hajek F-né, Izsák A., Roth F., Bayerné Sóna M. 2—2 koronát. Fogadják a szives adakozók, e helyen is hálás köszönetünket. Az igazgatóság.

— **A tuzoltó mulatságon** 1 női kabát tévedésből kicszerelődött s ezzel felkérem hogy a kinél van az allábi címre azt vissza vinni sziveskedjék, a hól egyuttal a sajátját megkapja. Grünfeld Herman, Görög utca 11.

— **Tuz Zerneston.** F. évi február hó 25-én Macoile Juon zernesti lakos vett egy szekér szénát, hogy marhát valahogyan kitelelhesse. Körülből este 9 óra tájban ért haza a szénával s így nem volt ideje, hogy a szekérről lehányja. Alig tért nyugalomra, ismeretlen okból a széna meggyult s elégett a csürrel együtt. A csür nem volt biztosítva.

△ Érdekes könyv jelent meg, címe: **Életünk és nemünk.** Írta Aszlányi Dezső. A

munka címlapján azt hirdeti, hogy megoldotta az összes nemi problémákat és ezek között az oly fontos és érdekes kérdést: a fiu vagy leány kérdését. A szerző állítása szerint az tisztán számadatok alapján teljes bizonyossággal előre meghatározható, hogy mikor születik az anyának fiu- vagy leánygyermek. A szerző óriási horderejűnek tartja felfedezését, mert úgy véli, hogy az egész társadalom a jövőben ezeknek az elveknek alapján helyesen fogja a férfiak és nők egymáshoz való számarányát meghatározni. Ezenkívül még több érdekes tételt magyaráz a szerző, felmenti az összes szexuális vádlottakat, az öregek korukban szerelemre gyulókat, stb. s minden állításánál bizonyítékokra hivatkozik. A szerző munkáját nem száraz tudományos hangon, hanem élvezhető érdekes modorban adja elő. A munka ára 5 korona, kapható minden könyvkereskedésben, vagy a pénz előzetes behűdése ellenében bérmentve küldi meg a „Modern Irodalom” kiadóhivatala, Budapest, VII. Rákóczi ut 85.

△ Az idény legújabb és legszebb **dalai és operettjei** megérkeztek, ugymint: Szirma: Tancos huszárok II. füzet. Zerkovitz: Nincs szebb mint egy kirándulás. A pesti nő. Reinhardt: Pajkos grizettek. Kacsob Pongrácz: Mary-tun II. füzet. — Kaphatók: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

× **A magyar újságírás szenzációja!** A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószóloja. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponkint 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 kor., fél-évre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér.

× **Fidibusz!** A legkitűnőbb magyar élelapp. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 kor., félévre 3 kor., negyedévre 1 kor. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rókk Szilárd utca 9.

Nyilttér. *)

Köszönetmondás.

Felejthetetlen feleségem elhunytá alkalmával tanusított részvét mélyen meghatott és nagy hálára kötelez.

Köszönetet mondok nemcsak a beérkezett koszorukért, hanem mindazon testületnek, egyesületnek valamint minden egyes résztvevőnek, a kik boldogult hitestársamat utolsó útjára elkisérték.

Tekintettel a fájdalomtól tört szívemre és szomorú helyzetemre nem vagyok jelenleg abban a helyzetben, hogy minden egyes résztvevőnek hálámat lerójjam, azért vagyok bátor ezen az uton köszönetemet nyilvánítani.

Berger Arthur,
cs. és kir. százas az
50. gyalogezredben.

*) E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THIERFELD DÁVID.

Elsőrendű, lónak való

SZÉNA

kapható:

:: Goldberger Imrénél ::
Fogarason Brückenthal-utca.

Tisztelettel értesitem Fogaras vármegye és város t. közönségét, hogy Fogarason, az államvasutak felé vezető illényi úton egy

ÉPÜLET- és TŰZIFA- KERESKEDÉST

nyitottam.

Csakis jó áru, mérsékelt árak és figyelmes !!! kiszolgálás. !!!

Szives támogatást kérek!

DOMÁNY ARTUR,
fakereskedő.

Szám 73—909. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT

A sárkányi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihályné végrehajthatónak Strimbu János végrehajtást szenvedő elleni 43 kor. 40 fill. tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbíró) területén levő Vaád község határán fekvő vaádi 252. sz. tjkvben foglalt s Strimbu János nevében álló

448, 449	hrs. ingatlanra	328 kor.
836	"	13
1352	"	11
1695	"	20
1867	"	17
3308	"	28
3419	"	61
3444	"	10
3561	"	28
3587	"	20
4516	"	7
4631	"	5
4818	"	5
5270	"	35
5730	"	33
5907/1	"	8
5908	"	30
7673	"	37
7691	"	27
8129/1	"	1
8143/1	"	7
8406	"	35
8586	"	16
9144/1	"	8

korában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi március 30. napján d. e. 9 órakor Vaád község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sárkány, 1909. január hó 9-én.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Gáspár,
kir. járásbíró.

Sz.: 72—909. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETM. KIVONAT.

A sárkányi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Urián Jánosné szül. Marián Lina végrehajthatónak,

Strimbu János a Jákobé végrehajtást szenvedő elleni 49 kor. 40 fill. tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbíró) területén levő Vaád község határán fekvő a vaádi 15. sz. tjkvben foglalt s Strimbu János a Jákobé (kinek neje Demján Anna) nevében álló

19	hrs. ingatlanra	320 kor.
716	"	15
952	"	16
1741	"	23
1816	"	15
2587	"	3
3583	"	20
3874	"	28
4293	"	10
4510	"	7
4637	"	4
5675, 5676	"	12
5775	"	20
5793	"	3
5903/1	"	14
5904/1	"	28
5967	"	3
6366	"	50
6452/1	"	7
6841	"	19
7644	"	37
7669/2	"	30
8063/1	"	18
8118	"	13
8146	"	6
8647, 8648	"	21
8837	"	23
9364	"	24

korában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi március 29. napján d. e. 9 órakor Vaád község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sárkány, 1909. január 9-én.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Gáspár,
kir. járásbíró.

Sz.: 136—909. kj.

Hirdetmény

Nagyberivoj község tulajdonát képező s a nagyberivoji 8. sz. tjkvben 354. hrsz. alatt felvett ingatlan 1909. évi március hó 21-én d. e. 10 órakor nyilvános árverésen eladatik.

Kikiáltási ár 300 kor., bánatpénz ennek 20%-a.

Közelebbi feltételek megtekinthetők a körjegyzői irodában Kisberivojon.

Nagyberivoj, 1909. március 2.

A községi előljáróság.

Sz.: 313—909. jzi.

Hirdetmény.

Ósinka község vendéglője ezen község irodájában 1909. évi március hó 10-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen 1909. évi október 15-től 1912. évi szeptember hó 30-ig terjedő 3 évre az itten megtekinthető feltételek mellett bérbé fog adatni.

Ezen korcsmahelyiség a piac közepén élénk forgalmi helyen fekszik és 7 szoba, továbbá konyha, raktár, pince, szin, istálló, tekepálya, tágas udvar és kerttel is bír.

Kikiáltási ára 2000 koronával van megállapítva.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül az eljáró főszolgabíró ur kezéhez letenni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is fogadhatók el, de azok csak az esetben vétetnek figyelembe, ha ajánlatot tevő annak kijelentése mellett, hogy az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, — a megajánlott évi bérösszeget számokkal és betűkkel megjelölte és a bánatpénzt is mellékelte.

Ósinka, 1909. február 26.

A községi előljáróság.

Világkiállítás St. Louis 1907.

"GRAND PRIX"

Jobban tisztít, mint más fémfiszítószer.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes

(Nagyküllőm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszmete és ribiszke cserjéket, málnákat, földlepret-diszoszerjéket, gyümölcsfa vadonocokot, sövénynek valót, tullelű fakat, rózsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Sz. 466—909. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT

A sárkányi kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Jakab végrehajthatónak Pruna Péter végrehajtást szenvedő elleni 157 kor. 98 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbíró) területén levő Sárkány község határán fekvő a sárkányi 1063. sz. tjkvben foglalt s végrehajtást szenvedő nevében álló 4320. hrsz. ingatlanra 40 kor., 608/1b, 609/1b. hrsz. ingatlanra 1100 kor., 4368/1. hrsz. ingatlanra 50 kor., 4533/2, 4534/1. hrsz. ingatlanra 300 kor., 4562/24 b/1. hrsz. ingatlanra 100 kor., 4618/1. hrsz. ingatlanra 50 kor. kikiáltási árban; továbbá a sárkányi 1079. számú tjkvben foglalt 1597. hrsz. ingatlan felerészére 80 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. április hó 24-ik napján délelőtti 9 órakor Sárkány község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov.

hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sárkány, 1909. évi február 9-én.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság

Gáspár,
kir. jbró.

Magyar gyermek
Magyar labda
Magyar vegye
Magyar adja.

Minden magyar labda
a cserkoszoruba foglalt

„Magyar Labda“

= bélyegzőt viseli.

!! Mást el ne fogadjunk !!

MINDEN JOBB KERESKE-
DÉSBEN KAPHATÓ.

Eladó butor.

1 hálószoba berendezés,
ebédlő asztal, 6 szék, egy
divány és konyhaberend-
ezés -- elutazás miatt
azonnal eladó.

::: Bővebbet: :::
Gimnáziumi építkezésnél.

K Ö H Ö G É S !

A ki saját magát vagy gyermekeit
köhögés, rekedtség, torokhurut, görcs
és számarhurutos köhögéstől meg-
menteni akarja, vegye az orvosilag
kiprobált és ajánlott

Kaiser-féle

mell-Caramelleket

a 3 fenyő jellel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
vány.

Csomagja 20 és 40 fill.

Szelenceje 80 fillér.

Kapható: Hermann J. P., dr. Kontesveller Károly
gyógyszertárában és F. A. Pildner Steinburg ör-
angyalhoz címzett gyógyszertárában.

NAGYENYED = re
Alsófehér m.

Spargát!

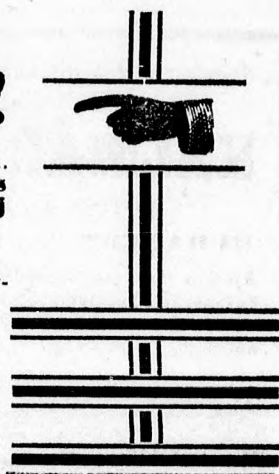
Ennél finomabb és egészségesebb főzelék nem létezik.
Szállítunk erőteljes gyökereket: **Braunschweigi óriás
Coovers colossal, Palmetto, Hófej
óriás fajokból:**
100 db. 3.50 K.; 1000 db. 28 K.

Egyéb faiskolai és szőlőtermékekről ár-
jegyzéket ingyen küld:

FISCHER és T.

Házi és gazdasági
kerttulajdonosok

ültessetek

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A

R E T H Y-féle

Pometefü-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RETHY-félet kerjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RETHY-félet fogadjunk el.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulás-
ban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájdalma, vagy fej-
fájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű keveréket,
pillulákat, teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem
tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sanyargatni, mert az

Inda-cukorka

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító
készítménynél sokkal jobb. Nemesak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen
beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megeszik 1 vagy 2 darabka
Inda-cukrot akkor bármily erős székrekedése is van, azt görcsök és erőlködési
fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után
bevesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvágya
hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést,
savanyu felbőgést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok,
kik túlságosan elhízottak és karosabbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig
használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak
kitűnő hatását. Szóval az Inda-cukor a legjobb gyomorszabályozó. Minthogy pedig
egészségünk alapját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálko-
zásra szánt ételeket és italokat s azokat megemésztve vér alakjában a testbe juttatja,
azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

K A P H A T Ó M I N D E N Ű T T I !

Ára 1 tekeresnek (10 darab) 40 fillér.

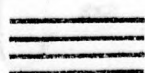
Készíti: Balázsovich Sándor sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszertára és székelyföldi gyógy-
termékeket feldolgozó szaklaboratoriuma, SEPSISZENTGYÖRGY.

Középponti raktár: Budapest, VIII., József-utca 35-37.

Tízévi szakítás!

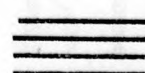

Kitüntetve

GUST RICHÁRD

fogtechnikus Brassóból.

Berlin 1907.

Ajánlkozik mindennemű fogtechnikai munkák készítésére modern és pontos kivitelben.
Fogaraszon minden csütörtökön 9-5-ig a Páris-szállodában.

11 Szabott árak. 11

Kotta újdonságok.

Kaphatók: **Thierfeld Dávid** könyv-, papir- és zeneműkereskedésében.

	K. fill.		K. fill.
Fráter Lóránd, 100 dal zongorára, énekre —	3.—	Báلكirálynő, magyar szöveggel —	3.—
" " 3 magyar népdal —	2.—	Varazskeringő, I—II. füzet, egyveleg á 3.—	6.—
" " 100 szál gyertya, 100 itce bor	2.—	" teljes operett —	6.—
Tatárjárás, egyveleg I—II. füzet á 3.—	6.—	" — — — — —	2.40
" Keringők — — — — —	2.40	A Modern Betyár — — — — —	1.80
" Indulók — — — — —	2.40	Csibikém, kuplé — — — — —	1.80
Dollárkirálynő, egyveleg I—II. füzet á 3.—	6.—	Esti dal — — — — —	1.80
Dollárkeringő — — — — —	2.40	Vera Violetta, Operette 1 felvonásban —	3.—
Dollárkirálynő, Ringbrein dal — — — — —	1.80	120 magyar dal album, írta Huber Sándor	3.—
Csökkirály, 1 füzet — — — — —	3.—		

Ugyszintén nagy választék mindenféle klasszikus kottákban, számonkint 24 fillér. Nagy választék a GERŐ-féle zeneműtárban
I szám ára 20 fillér.

Számtalan első díjakkal és díszoklevelekkel kiténtetve.

KALMÁR ÉS ENGEL

MÓTOR- ÉS GÉPGYÁRA
BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.

Ajánlja egy cséplőgép, mint malomüzemre leg-egyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-körút 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás
!! kiténtő cséplésért !! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre!

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antinicotin-oligarettahüvelyek fadobozban.

Figyelem! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Hirdetések jutányos áron felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

PÉNZ

kieszközlünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatiszteknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelezvényre 10—30 éves törlesztésre 6—6¼% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Minden köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában, mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunkban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdésközlésnél okvetlen megirandó a kölcsöntkérő neve, állása, lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítással szolgálunk. Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön felvétele után fizetendő.

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcahitelt nagyobb kereskedőknek, vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre, értékpapírokra, katonai házassági óvadékokra, vidéki takarékpénztárak és bankok részvényeire egy nap alatt legolcsóbban folyósíthatunk. Kérdésközléshez válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,

törvzs. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Kitűnő minőségű legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarasra kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarasra.